جهان‌نما

رئیس‌جمهوری مالی توسط افسران ارتش بازداشت شد؛

پایان کار «کیتا» پس از دو دهه!

رئیس‌جمهوری مالی پس از ناآرامی‌های اخیر، شامگاه سه‌شنبه استعفا داده و پارلمان را منحل و دولت را برکنار کرده است. به گزارش اسپوتنیک، صبح سه‌شنبه گروهی از افسران نیروهای مسلح مالی طغیان کرده، ابراهیم بوباکار کیتا، رئیس‌جمهوری این کشور و سومیلو بوبیه مایگا، نخست‌وزیر آن را بازداشت کرده و کنترل باماکو، پایتخت مالی را به دست گرفتند. افسران نظامی که این آشوب را در مالی سازماندهی کردند، تمام مرزها را بسته و حکومت نظامی اعلام کردند. در بیانیه آنها آمده است: از امروز (چهارشنبه) ۱۹اوت ۲۰۲۰ تمام مرزهای هوایی و زمینی تا اطلاع ثانوی بسته خواهد شد و حکومت نظامی از ساعت ۹ شب تا ۵ صبح برقرار می‌شود. کیتا در سخنانی که از تلویزیون دولتی پخش شد، گفت: نمی‌خواهم هیچ خونی برای نگاه داشتن من در قدرت ریخته شود. می‌خواهم در این لحظه از مردم مالی بابت حمایتشان در طول این سال‌ها و محبت‌هایشان قدردانی کرده و واگذاری تمام مسوولیت‌هایم را اعلام کنم. پیش از این، اکوواس کشور مالی را از نهادهای تصمیم‌گیرنده خود و همچنین هر نوع جریان مالی با این کشور را تعلیق کرد و خواستار تحریم توطئه‌گران و شرکا و همکارانشان شد. استعفای رئیس‌جمهوری مالی در پی بحران سیاسی کنونی در این کشور غرب آفریقا صورت می‌گیرد؛ حامیان جنبش ۵ژوئن از اوایل همین تابستان با درخواست استعفای کیتا به خیابان‌ها آمدند. درگیری‌ها در ۱۱ و ۱۲ ژوئیه میان معترضان و نیروهای امنیتی به مرگ ۱۱ تن انجامید و بیش از ۱۲۰ زخمی بر جای گذاشت. اپوزیسیون مالی در بحبوحه تشدید فعالیت شبه‌نظامیان و خشونت بین جوامعی، کیتا را به شکست در مبارزه با فساد و احیای امنیت در این کشور متهم می‌کنند. آنها همچنین منتقد انتخابات جنجالی مارس گذشته هستند که ظاهرا با تهدید مرگ و آدم‌ربایی علیه ناظران و مقام‌های محلی همراه بود.

کیتا همچنین در سخنانش گفت: اگر امروز، برخی عناصر نیروهای مسلح، می‌خواهند قضیه از طریق مداخله تمام شود، آیا من واقعا گزینه‌ای دارم؟ سربازان شورشی پیشتر کنترل اردوگاه کاتی را به دست گرفتند. نیروهای ارتش از میزان حقوق دریافتی و از نحوه مدیریت مناقشه با نیروهای شبه‌نظامی ناراضی بوده‌اند. همچنین نارضایتی گسترده‌ای از عملکرد کیتا وجود داشت. خبرگزاری فرانسه گزارش داد، افسران نظامی که این شورش را در مالی سازماندهی کردند از تشکیل کمیته ملی برای نجات مردم خبر دادند. این به ظاهر کودتا در غرب آفریقا صبح سه‌شنبه با تیراندازی در یک اردوگاه نظامی در نزدیکی باماکو شروع شد. در این شهر همچنین مردان جوان یک ساختمان دولتی را به آتش کشیدند. دستگیری کیتا و نخست‌وزیر او با محکومیت گسترده بین‌المللی روبرو شد. افسران جزء با بازداشت فرماندهان، کنترل اردوگاه کاتی در حدود ۱۵ کیلومتری باماکو را به دست گرفتند. براساس گزارش بی‌بی‌سی، سرکردگی این شورش را سرهنگ ملک دیاو - معاون فرمانده اردوگاه کاتی - و فرمانده دیگری به نام ژنرال سادیو کامارا به عهده دارند. شورشیان بعد از به دست گرفتن کنترل این اردوگاه به سوی پایتخت رفتند و آنجا مورد استقبال جمعیتی قرار گرفتند که خواستار استعفای کیتا بودند. آنها عصر سه‌شنبه به محل سکونت رئیس جمهوری کشورشان حرکت کردند و علاوه بر او نخست وزیر را هم که در آنجا حضور داشت دستگیر کردند. اردوگاه کاتی در سال ۲۰۱۲ هم کانون شورش سربازانی بود که از ناتوانی فرماندهان نسبت به شکست شبه‌نظامیان طوارق -بعد از افتادن شمال مالی به دست آنها- خشمگین بودند. کیتا در سال ۲۰۱۸ برای دومین بار در انتخابات برنده شده، اما خشم زیادی نسبت به فساد، سوءمدیریت اقتصادی و وخیم‌تر شدن اوضاع در ارتباط با شبه‌نظامیان و افزایش خشونت اجتماعی وجود دارد. در ماه‌های اخیر جمعیت‌های بزرگی به رهبری امام محمود دیکو خواستار کناره‌گیری کیتا بوده‌اند.

خروج نظامیان آمریکا از آلمان و استقرار در حوزه نفوذ روسیه

لهستان؛ نقطهٔ تنبیه برلین و تهدید مسکو!

فرشاد گلزاری

اوایل مرداد ماه بود که وزارت دفاع آمریکا (پنتاگون) اعلام کرد، این کشور حدود ۱۲ هزار سرباز آمریکایی را از آلمان بیرون خواهد کشید و یکباره مقامات برلین در فکر فرورفتند. مارک اسپر، وزیر دفاع آمریکا در آن زمان اعلام کرد که واشنگتن ۱۱ هزار و ۹۰۰ سرباز را از آلمان خارج می‌کند و ۵۵۰۰ تن از آنها را به کشورهای دیگر خواهد فرستاد. اسپر در کنفرانس خبری به خبرنگاران گفت که طرح کنونی فرماندهی اروپا شامل انتقال ۱۱ هزار و ۹۰۰ سرباز از آلمان و کاهش تعداد کنونی از ۳۶ به ۲۴ هزار نیرو است. طبق اظهارات اسپر، ۵۵۰۰ تن از مجموع ۱۱ هزار و ۹۰۰ نیرو در کشورهای عضو ناتو مستقر خواهند شد و بقیه یعنی ۶۴۰۰ تن به آمریکا برمی‌گردند و براساس جدول تناوب در اروپا مستقر خواهند شد. نکته اصلی این بود که اسپر اعلام کرد ۴۵۰۰ نیروی زرهی به آمریکا برخواهند گشت در حالی که واحدهای دیگر براساس راهبرد و سیاست نظامی ایالات متحده در شرق و منطقه دریای سیاه مستقر خواهند شد تا مهار روسیه و تضمین امنیت هم‌پیمانان در بخش جنوب شرقی تقویت شود! او در پایان سخنرانی خود گفت که در آینده آمریکا نیروهای بیشتری به لهستان و کشورهای بالتیک می‌فرستد و احتمالا فرصت‌های بیشتری برای استقرار نیروها در لهستان و کشورهای بالتیک به وجود خواهد آمد. بدون تردید جزء به جزء اظهارات رئیس پنتاگون در روزهای اوایل مرداد ماه سال جاری از آلمان و خصوصاً روسیه مورد رصد و تحلیل قرار گرفته است و به قول «توام چامسکی» ما را به یاد جنگ جهانی دوم و پیامدهای فروپاشی شوروی در اوایل دهه ۹۰ میلادی می‌اندازد. واقعه‌ای که فروپاشی بلوک کمونیستی شرق را مجدداً تداعی می‌کند و یکی از خروجی‌های آن تاسیس ناتو یا همان سازمان پیمان آتلانتیک شمالی بود. سازوکاری که روس‌ها به شدت از آن ترس دارند و این نهادِ آمریکایی - اروپایی را همچنان تهدید شماره یک خود می‌دانند. شکی در این وجود ندارد که ناتو، بازوی عملیاتی و امنیتی ایالات متحده علیه روسیه به شمار می‌رود و واشنگتن با این ابزار دهه‌ها است که درصدد تحریک روسیه برای گام برداشتن علیه سیاست‌های غرب است. اگرچه آمریکا خود را فاتح جنگ سرد قلمداد می‌کند، اما روس‌ها پس از فروپاشی شوروی به این درک رسیدند که باید یک پوست‌اندازی مشخص در ساختار قدرت سیاسی، نظامی، امنیتی و خصوصاً اقتصادی خود انجام دهند. زمانی که شوروی فروپاشید و بوریس یلتسین به جای گورباچف روی صندلی نشست، فساد اقتصادی و اداری در روسیهٔ نوپا که مقاماتش سعی دارند آن را به یاد «اتحاد جماهیر شوروی» با نام «فدراسیون روسیه» به دنیا معرفی کنند؛ به حدی عمیق بود که حتماً باید اصلاح ساختار صورت می‌گرفت. در این بازه زمانی که روس‌ها مشغول بازسازی خود بودند، آمریکایی‌ها پس از فروریزش دیوار برلین به سرعت اقدام به یارکشی کردند. دیگر آلمان شرقی وجود نداشت و اروپای شرقی هم به سمت خوردن مک‌دونالد و کشیدن سیگارهای آمریکایی رفته بود. یک عطشِ غرب‌گرایی و میل به سوی ایالات متحده پس از ریزش دیوار برلین و فروپاشی شوروی در اروپا و حتی در شرق آسیا به وجود آمد که به نظرم این مساله، اساسِ تحلیل امروز در مورد رفتار آمریکا با روسیه در خاک لهستان است. سازمان سیا در این مدت که روس‌ها مشغول بازسازی خود بودند، سعی کرد تا با تمام قوای خود، جای خالی مسکو را پُر کند و این موضوع تا به امروز به قوت خود باقی است. بر این اساس اینکه دیده می‌شود آمریکایی‌ها در حال خارج کردن ۱۲ هزار سرباز خود از آلمان هستند و قرار است این میزان را در لهستان و کشورهای حوزه بالتیک مستقر کنند، نشان می‌دهد که جنگ سرد و منازعات علنی پس از فروپاشی شوروی همچنان ادامه دارد؛ اما مدل آن فرق می‌کند.

آمریکایی‌ها در حال خارج کردن ۱۲هزار سرباز خود از آلمان هستند و قرار است این میزان را در لهستان و کشورهای حوزه بالتیک مستقر کنند که نشان می‌دهد جنگ سرد و منازعات علنی پس از فروپاشی شوروی همچنان ادامه دارد

تنبیه برلین - تهدید مسکو

زمانی که دونالد ترامپ وارد کاخ‌سفید شد صریحا به تمام اعضای ناتو اعلام کرد که باید سهم خود را در اشتراک با این سازمان افزایش دهند؛ به عبارتی دیگر ترامپ به شرکای خود در ناتو ابلاغ کرد که باید پول بیشتری برای خدماتی که از ناتو می‌گیرند بپردازند. این مساله به یک بحران تبدیل شد و تا جایی پیش رفت که امانوئل مکرون، رئیس‌جمهوری فرانسه اعلام کرد که «ناتو با مرگ مغزی» روبرو شده است. اگرچه اردوغان به طرفیت از ترکیه و به عنوان ارتش دوم عضو ناتو این اظهارات مکرون را به صورت کوبنده پاسخ داد، اما منظور فرانسه به نوعی دفاع از ماهیت اروپا بود. مرکل، به عنوان صدراعظم آلمان هم سعی کرد موضع میانه را اتخاذ کند، اما ترامپ باز خواهان ایجاد گسست در ناتو از طریق افزایش حق عضویت اعضای این پیمان بود. این روند تا زمانی که آلمان ریاست دوره‌ای شورای اروپا را بر عهده نگرفته بود، شدت نداشت، اما زمانی که برلین به این سمت انتخاب شد یکباره ترامپ دستور خروج نیروهایش از آلمان را صادر کرد. این اقدام البته یک دلیل دیگر هم داشت و آن رد شدن خط لوله «نورداستریم ۲» از خاک آلمان بود. خط لوله‌ای که آمریکایی‌ها آن را تهدید جدی از ناحیه روسیه برای خود قلمداد می‌کنند و از سوی دیگر از نزدیک شدن برلین به مسکو خشمگین هستند. به همین دلیل طی دو سال پیش، ترامپ برای پاسخگویی به روسیه و آلمان، در گام نخست با حمایت از ویکتور اوربان، نخست‌وزیر مجارستان به عنوان یک مهرهٔ راستِ افراطی و در گام دوم با نزدیک کردنِ خود به آندژی دودا، رئیس‌جمهور محافظه‌کار و کاتولیکِ لهستان سعی کرد تا هر دو کشور را با تفکر محافظه‌کارانه خود از اروپا و روسیه دور کند که درنهایت موفق هم شد! ترامپ بدون‌شک با استقرار نیروهای خود در لهستان به دنبال آن است تا روسیه را به صورت علنی تهدید کند؛ تا جایی که مقامات روسیه در واکنش به این خبر گفته‌اند که این مسئله به معنی نقض مفاد سندی خواهد بود که در سال ۱۹۹۷ بین ناتو و روسیه امضا و در آن تأکید شده که طرفین یکدیگر را به چشم رقیب نمی‌بینند. این اتفاق در اصل یک تنبیه برای آلمان به حساب می‌آید، اما شکی وجود ندارد که می‌تواند به عنوان تهدید روسیه قلمداد شود، با این حال برخی آن را یک هدیه برای مسکو می‌دانند؛ چراکه خروج سربازان آمریکا از خاک آلمان و استقرار آنها در کشورهایی مانند لهستان، رومانی، جمهوری چک، لیتوانی، لتونی، استونی و غیره، یک گسل میان اعضای ناتو به وجود می‌آورد که می‌توان آن را هدیهٔ ترامپ به پوتین در اثنای انتخابات ۲۰۲۰ دانست!

خروج سربازان آمریکا از خاک آلمان و استقرار آنها در کشورهایی مانند لهستان، رومانی، جمهوری چک، لیتوانی، لتونی، استونی و غیره، یک گسل میان اعضای ناتو به وجود می‌آورد که می‌توان آن را هدیهٔ ترامپ به پوتین در اثنای انتخابات ۲۰۲۰ دانست!

خبر

گفت‌وگوی وزیر خارجه اسرائیل با وزرای ۵ کشور عربی

رسانه‌های رژیم صهیونیستی از مذاکره وزیر خارجه این رژیم با وزرای خارجه پنج کشور عربی خبر دادند. به گزارش النشره، رسانه‌های اسرائیل به نقل از گابی اشکنازی، وزیر خارجه این رژیم اعلام کردند بعد از توافق صلح میان تل آیو و ابوظبی وی با وزرای خارجه پنج کشور عربی گفتگو کرده است. از سوی دیگر گابی اشکنازی درباره اظهارات سخنگوی وزارت خارجه سودان گفت که بیانیه وزارت خارجه سودان درباره روابط با اسرائیل نشان دهنده تغییر ریشه‌ای است که خاورمیانه و سودان شاهد آن است. تحولات در سودان بعد از ۵۳ سال از کنفرانس خارطوم صورت گرفته که در آن سودان بر مخالفت با به رسمیت شناختن و آشتی با اسرائیل تأکید کرد. اشکنازی گفت: تا زمان امضای توافق صلح به امکان بهبود روابط ادامه می‌دهیم. وی گفت: من از هر گامی که عادی‌سازی و توافق صلح میان کشورها را تقویت کند استقبال می‌کنم. فعالیت دیپلماتیک اسرائیل به رهبری وزارت خارجه به ایجاد فرصت‌های مهم مثل روابط میان اسرائیل و سودان کمک می‌کند. اظهارات اشکنازی در واکنش به اظهارات حیدر بدوی صادق، سخنگوی وزارت خارجه سودان است که گفته بود خارطوم درصدد توافق صلح با اسرائیل است.

خبر

سنای آمریکا: پوتین در انتخابات ۲۰۱۶ مداخله داشته است!

کمیته اطلاعاتی سنای آمریکا در گزارشی دوحزبی از مداخله روسیه در انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۱۶ اعلام کرد: روسیه عامل هک حساب‌های حزب دموکراتیک بوده اما رئیس جمهور دونالد ترامپ در این توطئه همدست نبوده است. به گزارش خبرگزاری رویترز، در این گزارش حدودا یک هزار صفحه‌ای کمیته اطلاعاتی سنای آمریکا آمده است: ولادیمیر پوتین، دستور هک شبکه‌های کامپیوتری و حساب‌های وابسته به حزب دموکراتیک و نشت اطلاعات برای تخریب هیلاری کلینتون، رقیب انتخاباتی ترامپ در انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۱۶ را داده بود. در این گزارش آمده است: هدف مسکو تخریب کلینتون و لکه‌دار کردن کمپین ریاست‌جمهوری او و کمک به کمپین ترامپ پس از اعلام نامزدی او از سوی حزب جمهوری‌خواه و تضعیف روند دموکراتیک آمریکا بوده است. با این حال در این گزارش تاکید شده است: هیچ مدرکی دال بر تبانی میان رئیس جمهور ترامپ و روس‌ها وجود ندارد. در گزارش فوق ذکر شده است: برای خوانندگان این گزارش مسجل است که دولت روسیه مداخله نامناسبی در انتخابات سراسری ۲۰۱۶ به شیوه‌های مختلف داشته اما ترامپ نامزد وقت این رقابت‌ها با آنها همکاری نداشته است. این کمیته پس از سه سال تحقیق می‌تواند بگوید که بدون تردید هیچ تبانی در کار نبوده است.

واکنش سازمان ملل به حکم دادگاه ترور رفیق حریری

دبیرکل سازمان ملل خواستار احترام به حکم دادگاه لاهه درباره ترور رفیق حریری، نخست‌وزیر اسبق لبنان شد و اعلام کرد، این امر منعکس کننده پایبندی جامعه جهانی به عدالت است. روسیاالیوم گزارش داد، استفان دوجاریک، سخنگوی دبیرکل سازمان ملل خاطرنشان کرد، آنتونیو گوترش، دبیرکل این سازمان حکم دادگاه بین‌المللی ویژه لبنان درباره ترور رفیق الحریری، نخست‌وزیر اسبق و ۲۱ تن دیگر را پیگیری کرده است و این حکم را منعکس کننده پایبندی جامعه جهانی به عدالت در جنایت‌های شنیعی که آن روز رخ افتاد، قلمداد کرد. وی در ادامه تصریح کرد، دبیرکل سازمان ملل از فعالیت دستگاه قضایی در این پرونده طی چندین سال تشکر و قدردانی کرد و با اشاره به استقلال و شفافیت دادگاه ویژه لبنان، از همگان خواست به تصمیم این دادگاه احترام بگذارند. دوجاریک همچنین عنوان داشت، گوترش از جامعه جهانی خواست به حمایت خود از اقدامات قضایی مستقل ادامه دهند.

اپوزیسیون بلاروس شورا تشکیل داد!

اپوزیسیون سیاسی نوظهور بلاروس شورایی را در داخل این کشور تشکیل داد؛ اقدامی که رئیس جمهور بلاروس آن را به عنوان تلاشی برای مصادره قدرت آن هم تنها ۱۰ روز پس از انتخاباتی که منجر به راهپیمایی‌های گسترده شده، محکوم کرد. به گزارش رویترز، بسیاری از مقامات برجسته اپوزیسیون بلاروس در حال حاضر در زندان یا در تبعید به سر می‌برند؛ از جمله این افراد می‌توان به سوتلانا تیخانوفسکایا، نامزد اپوزیسیون در انتخابات اشاره کرد که پس از رای‌گیری و اعلام نتایج انتخابات از کشور فرار کرده است. هزاران معترض بدون ترس از سرکوب‌های مقامات دولتی برای درخواست برکناری الکساندر لوکاشنکو، رئیس جمهور بلاروس به خیابان‌ها آمده‌اند. اولگا کووالکووا، نماینده سوتلانا تیخانوفسکایا در کنفرانسی خبری که در خصوص تاسیس این شورای اپوزیسیون جدید برگزار شد، گفت: انتظار دارم سوتلانا تیخانوفسکایا خیلی زود به مینسک بازگردد تا به عنوان ضامن یک گذار قدرت مذاکره شده عمل کند.